

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

— **Definitieve goedkeuring**

Samenvatting

Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke uitvoering van de verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen. Deze verordening bevat maatregelen die betrekking hebben op de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) en het beheer van afgedankte batterijen. De verordening wordt rechtstreeks van kracht, maar bepaalt ook dat de lidstaten nog de bijzonderheden van de organisatie met inbegrip van administratieve en procedurele regels moeten vastleggen. Het ontwerpbesluit voorziet de vervanging of verwijdering van artikels in het VLAREMA en VLAREM die niet compatibel zijn met deze verordening. Voorliggend ontwerpbesluit bevat ook maatregelen die het beheer van afgedankte batterijen en de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid verdere uitwerking geven.

Daarnaast wordt van deze procedure gebruik gemaakt om twee kleine technische wijzigingen aan te brengen aan het VLAREBO.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Omgeving.

Dit besluit voorziet in de gedeeltelijke uitvoering van de verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen, verder “verordening batterijen” genoemd. Deze verordening bevat in hoofdstuk VIII maatregelen die betrekking hebben op de uitgebreide producenten-verantwoordelijkheid (UPV) en het beheer van afgedankte batterijen. De verordening wordt rechtstreeks van kracht, maar bepaalt ook in artikel 54 punt 3 dat de lidstaten nog de bijzonderheden van de organisatie met inbegrip van administratieve en procedurele regels moeten vastleggen. Gelet op de milieujuridische basis (art. 192 (1) VWEU) van hoofdstuk VIII kunnen lidstaten eveneens bijkomende maatregelen nemen die dezelfde milieudoelstellingen nastreven en niet in strijd zijn met de verordening of andere Europese regelgeving. De bewoording van specifieke artikels, zoals bijvoorbeeld artikel 75 “minimumeisen” voor rapportage, of de verwijzingen naar Richtlijn 2008/98/EG, laten expliciet ruimte aan lidstaten om bijkomende maatregelen te nemen.

Hoofdstuk VIII van deze verordening wordt van toepassing met ingang van 18 augustus 2025. Echter, om de producenten en/of beheerorganismen toe te laten zich tijdig in orde te stellen met deze verordening en een aanvraag voor registratie en een aanvraag voor goedkeuring te kunnen indienen, treedt de aanvraagprocedure idealiter minstens 12 weken vroeger in werking. De Verordening bepaalt immers dat binnen een termijn van 12 weken, te rekenen vanaf de datum waarop is vastgesteld dat de aanvragen voor registratie en goedkeuring volledig zijn, de registratie en goedkeuring moeten worden behandeld. De verordening verbiedt het aanbieden van batterijen op markt zonder voorafgaande registratie. Om deze reden moeten de producenten dus in de mogelijkheid gesteld worden om hun aanvragen reeds voor 18 augustus te kunnen indienen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerp-wijzigingsbesluit werd voorgelegd voor wetgevingstechnisch en taalkundig advies. Het advies 2024/308 werd ontvangen op 27 november.

De Inspectie van Financiën heeft advies LS2024004596 afgeleverd op 18 november. Het akkoord van de minister van Begroting is niet vereist.

Het ontwerp van besluit werd op 20 december 2024 principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2025/002 gegeven op 21 januari 2025.

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen hebben een gezamenlijk advies (nr. 24-888) gegeven op 27 januari 2025.

Het ontwerp van besluit werd op 21 maart 2025 voor de tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering en voor advies voorgelegd aan de Raad van State.

Het ontwerp werd met mededeling nr. 2024/0717/B op 23 december 2024 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De status-quo-periode van drie maanden is verstreken op 26/03/2025. Er werd geen reactie ingevoerd.

De Raad van State heeft advies nr. 77.583/1 gegeven op 18 april 2025, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

2 ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Punt 5. De OVAM ontving tijdens de adviesperiode een vraag betreffende het ontworpen artikel 5.2.7.4, § 4, van het VLAREMA, en formuleerde hierop een voorstel tot wijziging. Met deze suggestie wordt in het advies ingestemd. Deze aanpassing is doorgevoerd in het besluit VR, zowel in artikel 3.4.5.13. §7 als in artikel 5.2.7.4 §4.

Punt 6. De Raad van State merkt op dat artikel 4/2, § 6, tweede lid, van het Materialendecreet verwijst naar artikel 11 van het Archiefdecreet van 9 juli 2010 dat werd opgeheven met ingang van 1 januari 2019 en verkeerdelijk verwijst naar artikel II.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 in plaats van naar artikel III.87 van het hetzelfde decreet. We gaan akkoord met deze suggestie en zullen dit tijdens een eerste aanpassing van het Materialendecreet rechtzetten.

Punt 8. De Raad van State raadt aan om de aanhef verder aan te vullen met een verwijzing naar artikel 10.3.3, § 2, 20°, van het DABM (punt 5 uit het advies) en artikel 4/2, § 7, van het Materialendecreet (punt 6). Deze aanpassingen werden doorgevoerd.

Punten 9 en 10. De Raad van State formuleert in deze punten 2 aanpassingen naar aanvulling van de wetshistoriek aan artikel 6 en artikel 12. Deze aanpassingen werden doorgevoerd.

Punt 11. De Raad van State formuleert een opmerking betreffende de registratie en goedkeuring van de producenten en van de organisaties voor producentenverantwoordelijkheid, nl. vermits de vaste datum van deze vaststelling/beslissing van essentieel belang is voor de berekening van termijnen, verdient het aanbeveling om te bepalen dat de OVAM haar vaststelling/beslissing “met beveiligde zending” aan de aanvrager stuurt. Deze aanpassing werd doorgevoerd in het BVR.

Punt 12. De OVAM ontving tijdens de adviesperiode een vraag over de draagwijdte van het ontworpen artikel 3.4.5.2, § 3, vierde lid, van het VLAREMA, en gaf hierop een verduidelijking. De Raad van State formuleert geen opmerkingen, maar voor de volledigheid werd deze verduidelijking ook opgenomen in het verslag VR.

Punt 13. De OVAM ontving tijdens de adviesperiode een vraag betreffende het ontworpen artikel 3.4.5.13, § 6, van het VLAREMA, en gaf hierop een verduidelijking. De Raad van State beveelt aan om in de tekst van het ontwerp, of minstens in het verslag aan de Vlaamse Regering, te verduidelijken onder welke voorwaarden het nodig is om de confidentialiteit te verzekeren. Het verslag aan de VR werd op dit punt verder verduidelijkt, zowel bij artikel 3.4.5.13, § 6 als bij artikel 5.2.7.4, § 3.

Punt 14. De OVAM ontving tijdens de adviesperiode een vraag betreffende het ontworpen artikel 3.4.5.14, § 2, vierde lid, 4°, van het VLAREMA, en formuleerde hierop een voorstel tot wijziging. Met deze suggestie wordt in het advies ingestemd. Deze aanpassing is doorgevoerd in het besluit VR.

Punt 15. In het ontworpen artikel 3.4.5.14, § 5, 2°, van het VLAREMA wordt bepaald dat in specifieke omstandigheden die gemotiveerd worden door de organisatie voor producentenverantwoordelijkheid en na goedkeuring van de OVAM kan worden afgeweken van de paragrafen 2 tot en met 4. De Raad van State beveelt aan om in de artikelsgewijze bespreking in het verslag aan de VR een exemplatieve lijst op te nemen van wat in ieder geval als een uitzonderlijke omstandigheid dient te worden begrepen. Het verslag aan de VR werd op dit punt aangepast.

Punt 16. De Raad van State merkt op dat in het ontworpen artikel 3.4.15, § 1, tweede lid, van het VLAREMA beroep wordt gedaan op het procedé van de stilzwijgende beslissing. Ze geeft aan dat aan een stilzwijgende besluitvorming een aantal nadelen zijn verbonden. Zo is een dergelijk procedé in de eerste plaats niet bevorderlijk voor de rechtszekerheid. In de tweede plaats kan het procedé van de stilzwijgende beslissing in strijd komen met het algemeen belang, in zoverre een dergelijk

procedé tot gevolg kan hebben dat impliciet beslissingen worden genomen zonder dat daarmee een zorgvuldige voorbereiding en afweging van alle betrokken belangen gepaard gaat. We volgen deze opmerking. Het besluit VR werd op dit punt aangepast (schrapping van de stilzwijgende goedkeuring).

Punt 17. De OVAM ontving tijdens de adviesperiode een vraag over het ontworpen artikel 3.4.5.15, § 4, derde lid van het VLAREMA, en gaf hierbij een verduidelijking. *De Raad van State beveelt aan deze verduidelijking ook op te nemen in het verslag aan de VR.* Het verslag aan de VR werd aangepast.

Punt 18. In het ontworpen artikel 3.4.5.16, § 1, laatste lid, van het VLAREMA wordt bepaald dat de OVAM kan afwijken van de verplichting dat de financiële bijdrage apart moet worden vermeld op de factuur op “gemotiveerd verzoek”. De OVAM ontving tijdens de adviesperiode een vraag naar verduidelijking. *De Raad van State is van mening dat het aangehaalde criterium uitdrukkelijk in de tekst van het ontwerp moet worden opgenomen als het als exhaustief moet worden beschouwd.* Dit is echter niet het geval. Het besluit VR moet daarom niet worden aangepast. Wel werd het verslag aan de VR verduidelijkt met dit voorbeeld.

Punt 19. De OVAM ontving tijdens de adviesperiode een vraag betreffende het ontworpen artikel 3.4.5.16, § 3, vierde lid, van het VLAREMA, en formuleerde hierop een voorstel tot wijziging. Met deze suggestie wordt in het advies ingestemd. Deze aanpassing is doorgevoerd in het besluit VR.

Punt 20. Artikel 15 van het te nemen besluit bevat een overgangsregeling, die erop neerkomt dat organismen die beschikken over een geldige aanvaardingsplichtconvenant en producenten die beschikken over een goedgekeurd individueel aanvaardingsplan, uiterlijk op 26 mei 2025 een volledige aanvraag tot registratie en goedkeuring moeten indienen conform de procedure vermeld in de artikelen 3.4.5.2 tot en met 3.4.5.5 van het VLAREMA, zoals gewijzigd bij het te nemen besluit. De Raad van State is van mening dat de artikelen van het VLAREMA waarnaar wordt verwezen overeenkomstig artikel 16 van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering echter pas in werking treden op 18 augustus 2025, zodat voorafgaand aan deze datum aan de beheersorganismen en producenten niet de verplichting kan worden opgelegd om conform deze bepalingen te handelen. *De Raad van State doet zelf een voorstel naar aanpassing van artikel 15.* Dit voorstel werd integraal overgenomen in het besluit VR.

Daarnaast merkt de Raad van State een verschil op in behandeling tussen de categorie van beheersorganismen en producenten in artikel 15 en de categorie van beheersorganismen die niet beschikken over een geldige aanvaardingsconvenant en producenten die niet beschikken over een goedgekeurd individueel aanvaardingsplichtplan. Deze bemerking is terecht. Om hieraan tegemoet te komen werd aan artikel 15 een tweede lid toegevoegd dat nu ook toelaat dat beheersorganismen die niet beschikken over een geldige aanvaardingsconvenant en producenten die niet beschikken over een goedgekeurd individueel aanvaardingsplichtplan een volledige aanvraag tot registratie en goedkeuring kunnen indienen voor 18 augustus 2025.

3 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, het VLAREBO-besluit van 14 december 2007, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, en het besluit van de Vlaamse Regering van 17 februari 2012 tot vaststelling van het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

JO BROUNS

4 BIJLAGEN

- ontwerp van uitvoeringsbesluit, inclusief bijlage
- verslag aan de Vlaamse regering
- advies van de Raad van State